

AGRU ÎN VICARIATUL MARAMUREȘ

Suplementul Organului „Dumineca“.

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca“.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca“.

Raport general asupra activității Agru-lui în Vicariatul Maramureș.

Cea mai arzătoare necesitate a Maramureșului a fost și este întărirea morală a populației din acest ținut. Poporul Maramureșului lovit de mizerie, stors de cei fără suflet, a cărui pământ pe lângă o sânguină supraomenească nu produce atâta, ca populația deasă să aibă hrana de lipsă — și în consecință cu bani scumpi trebuie să cumpere pâinea, acești fii vitregi ai bătrânei „Terra“ un singur razim au avut: Biserica. Toată viața lor publică și intimă și toate acțiunile lor au purtat aceeași notă: „Credința.“

Și aceasta credință a fost tare. Dovadă e că întregirea neamului în 1919 aici a găsit blocul cel mai compact catolic.

Satele noastre n'au fost impestrițate cu diferite confesiuni și religii, ci singura religie „dominantă“ a fost aceea pe care o avem. Și poporul în aceasta Biserică a găsit mângâiere în năcazuri, ajutor în lipsuri și alinare în suferințe. A stăpânit pe aceste plaiuri pacea și liniștea. Viața de păstor, — cu sunetul clopoțelilor „de schije“ din gâtul mielușeilor, îngrijiți de copilașii îmbrăcați în hainele lor străvechi, dăngănitul clopotelor de pe coarnele boilor, plânsul duios al fluierului, imnul străbătător de munți al trîmbeței păcurărești și în sfârșit sunetul limpede — ca o rugăciune — a clopotelor din turlele bisericilor de lemn — care străbate văile pitorești — dau un timbru arhaic și curat acestui ținut.

Pacea s'a așezat asupra codrilor seculari, asupra satelor scunde, asupra munților

cărunți și asupra văilor împodobite cu flori și pline de mireme și de pe altarele umile din bisericuțele ca niște jucării de lemn, stăpânirea și domnea Regele regilor: Isus Hristos.

Acel „cum a vrea Dumnezeu“ — mod de exprimare a Maramureșanului, salutul pios: „lăudăm pe Isus Hristos“ arătau stăpânirea spiritului evanghelic și că aici directiva tuturor acțiunilor omenești este Isus Hristos.

În acest ansamblu religios poetic ca un tunet vestiitor de vifor a străbătut șueratul primului obuz, căzut pe moșia lui Dragoș. Și ni s'au dus feciorii, apoi bărbații, pe urmă și bătrânii în război Trecătorile munților s'au deschis larg și cu miile au revărsat pe toate fronturile pe nepoții lui Bogdan, ca în armași să adune tot răul din lume, defectele civilizației, febra culturii și toate bolile secolului. S'a sfârșit războiul, s'a sfârșit și pacea și ne-am ales cu o populație care cere mai mult ca înainte, care vrea să se impună azi și la noi — cași în toate părțile; nu este Evanghelia singura directivă și nici Isus Euharisticul singurul stăpânitor.

Deși sfortări s'au făcut. Preoți conștienți de datorința lor, oameni conducători însufleșiți, vechia Asociație Maramureșană care cu drept cuvânt am putea afirma, că a ținut locul Agrului, fătul unor oameni de un idealism neîntrecut — totul s'a mișcat, dar vechiul „Agu“ n'a mai rodit așa ca înainte. Fructul lui s'a împușinat, bobocii virtuților mai rar s'au deschis și poporul pierzându-și directiva, a început a se răci și vechea teocrație a dat loc ideilor moderne. Saltul dela unul la celelalte a fost prea de vreme și morala din temelii s'a zguduit.

Dar acel Dumnezeu, care în timpuri de grele ispite se manifestă mai mult și acum

s'a îngrijit de noi. În ochii celor înțelegători ca o chemare sfântă suna glasul acelora, cari îndemnați de un spirit înalt evanghelic, au pus temeliele Agrului. Și Maramureșul este acela, care fără șovăială aleargă ca să dea dovadă, că vechea virtute încă nu a pierit. Preoți, intelectuali se adună, se sfătuiesc și în urma acelor convorbiri, ca prin minune de pe o zi pe alta au răsărit organizații parohiale, adevărate nuclee de catolicism activ, citadele de apărare împotriva dușmanilor, locuri de înălțare sufletească și centre de difuziune ale bunelor moravuri.

Parohiile noastre azi toate sunt împodobite cu astfel de flori. Ogorul străvechi reînviază. Agrul mână de mână cu Asociația Maramureșană a început plivitul și curățitul și nădăjduim, că în urma străduințelor neobosite ale conducătorilor, peste puțin timp ogorul nostru iară va fi stăpânit de acel spirit al păcii ca înainte și ni se vor potrivi cuvintele că la noi: „Cristus vincit, Cristus regnat, Cristus imperat.”

În cele ce urmează dăm istoricul înființării organizațiilor locale, cari într'adevăr în mod miraculos s'au sporit.

Luând ființă „Agru” la Blaj în zilele de 23 și 24 Noemvrie 1929 și primind și noi delegația dela comitetul central de a organiza în ținutul de nord: Maramureș—Satu-Mare nucleele parohiale, ne-am pus la muncă și munca noastră n'a rămas fără rod.

Cea dintâie organizație parohială s'a înființat la Hărnicеști — unde Păr. protopop Nic. Doros deja la 19 Jan. 1930 a avut înscrise 2 membri activi și 21 ajutători.

Timpu iernii nepermitându-ne de a cutreera satele, am făcut propaganda ideii în organul „Dumineca” publicând Statutele și Regulamentul, publicând articolele lămuritoare.

Adevărata campanie s'a început cu primăvara aceluiaș an. La data primului Congres general ținut în Sighet la 26 Octomvrie 1930 am avut 41 organizații cu 2534 membri. Azi în Vicariatul Maramureș, în 46 parohii și filii avem 46 organizații și 3002 membri înscrise.

Aceste organizații toate lucrează după un plan bine stabilit. Unde împrejurările permit, se țin adunări săptămânale, în alte locuri bilunare. Aceste adunări se deschid cu „Împărate ceresc,” urmează o conferință din partea conducerii (parohul sau președ. orga-

nizației, iar în Budești chiar și țărani) Urmează lectură din Viața sfinților sau din Sf. Scriptură. Se citesc gazete creștine. În acest loc mulțumim din nou I. P. S. Sale Episcopului nostru grațitudinea, pentru abonamentul „Unirii Poporului” care foaie a primit-o fiecare organizație din Vicariat. Adunările se închid cu: „Născătoare de Dumnezeu.”

În timpul anului școlar aceste adunări devin adevărate festivități, având aproape în toate locurile sprijinul corpului didactic, care cu program variat și frumos, încadrează rolul copiilor în aceste adunări.

În Văleni este chiar organizată ca subsecție „Agru” copiilor cu 25 membri. Și trebuie să notăm, că aceasta subsecție a arătat o activitate rodnică.

Afară de acest program comun al tuturor organizațiilor locale, fiecare după buna chibzuială a mai lucrat și în alta direcție.

În Breb și Bocicoel secția caritativă îngrijește săracii din parohie. Se adună Bucate, cari apoi în caz de nevoie se distribuiesc săracilor. În Bocicoel „Agru” a înființat și susține o pepenerie în grădina bisericii cultivându-o cu membrii Agrului. Fiecare membru este îndatorat a cultiva pe teren propriu 25 bucăți pomi roditori.

În Săpânța membrii sunt obligați a lua parte în fiecare prima Duminecă din lună, la oficierea Paraclisului.

Se remarcă la multe organizații înființarea corului și bibliotecii Agrului.

S'a făcut comemorarea conciliului din Efez din partea tuturor organizațiilor în modul cel mai solemn. Tot așa s'au organizat din partea Agrului serbări cu ocazia aniversării de 10 ani dela încoronarea Papei Piu XI.

Pe lângă activitatea propriuzisă ce a fost dezvoltată aparținând scopurilor Agrului, trebuie să amintim activitatea organizațiilor din Bărsana și Vad unde s'au aranjat petreceri și chiar reprezentanție teatrală (la Vad) cu ocaziunea adunărilor.

În toate locurile unde sunt reuniuni pioase (Mariane, Sf. Inimii lui Isus, Rozarul) aceste conlucră într'o armonie exemplară cu Agru.

Merită toată lauda toți aceia, cari fără reclamă și fără răsplată obosesc pentru ajungerea scopurilor Agrului. Sunt ei purtătorii luminii, adevărați apostoli pe văile izolate

ale munților maramureșeni. Răsplata lor multă va fi în ceriuri.

Organizația Sighet — începând cu ziua de Sf. Nicolae 1931 ține în fiecare Duminică adunări similare, cercetate de numeroși membri și alți credincioși. Mulțumită intelectualilor participanți, conferințele sunt în stare de a ținea la suprafață interesul ascultătorilor. Conferințele sunt ținute după terminarea sf. Liturghii. În timpul iernii s'au ținut șezători și după Vecernie, când a funcționat și o școală de analfabeți sub conducerea dș. Prof. Dr. Irina Berinde.

În sânul organizației din Sighet s'a înființat și un cor pe 4 voci sub conducerea Dl. Gh. Nemet, cu 45 membri.

În cursul verii Agru din Sighet a organizat o serie de excursiuni. Numărul participanților din caz în caz a crescut, ajungând la 50. Excursiunile s'au făcut în împrejurimile orașului Sighet. La locul de destinație s'au ținut mici conferințe și s'au executat cântări din partea corului, — făcându-se în acest mod cea mai bună propagandă pentru Agru. S'au făcut apoi excursiuni și în parohiile învecinate, unde excursioniștii au participat la adunările organizațiilor locale.

Organizația Sighet într'un festival de nivel înalt a serbat aniversarea încoronării Papei Piu XI. Sala cea mare a primăriei s'a dovedit neîncăpătoare pentru mulțimea ascultătorilor. Au participat reprezentanții tuturor cultelor catolice.

Și cu aceasta cale trebuie să mulțămim parohiei romano-catolice, care cu atâta dragoste ne-a dat ajutorul pentru serbarea Aceluia, care este locșitorul Dlui. N. I. Hristos pe pământ, cooperând cu splendidul cor bisericesc la ridicarea nivelului acestei serbări.

Tot cu aceasta ocazie mulțumim și reuniunilor mariane a școlaei normale și a liceului de fete din Sighet, a căror coruri și membrii încă au adaus mult la solemnitatea acestei serbări.

În ziua de 12 Iunie sub auspiciile Agrului s'a dat un dejun festiv pentru copiii,

cari s'au cuminecat prima oară. Numărul copiilor a fost 71. Despre aceasta serbare s'au făcut și fotografii.

Dragostea membrilor Agrului față de Biserică se dovedește prin înființarea distinsiei secții a Agrului — compusă din elita societății din Sighet — „Asociația pentru înfrumșetarea Bisericii.” Aceasta asociație cu însuflețire lucrează pentru bunăranduiala și curățenia bisericii.

Comitetul organizației Sighet văzând necesitatea de a ținea la suprafață neîncetat interesul credincioșilor față de intențiunile Agrului, a aflat de bine să întocmească un supliment special pentru acest scop la organul Duminica care supliment declarându-se organul oficios al Agrului în Vicariatul Maramureș și purtând chiar aceeași denumire, pe lângă publicațiunile, circularele, avizele șcl. aduce rapoarte și articole privitoare scopurilor și activității Agrului. Acest Suplement apare dela data de 10 Aprilie 1932.

Membrii comitetului parohial din Sighet în decursul anului au cutreerat organizațiile parohiale într'o rază de 20 Km. — și numai lipsa fondurilor necesare a pricinuit, că aceasta activitate atât de necesară n'a putut fi lărgită — ținând conferințe și dând îndrumări practice pentru vitalitatea organizațiilor. Cu aceste ocazii s'au înființat biblioteci și s'au reorganizat comitetele, unde s'a simțit lipsă de aceasta.

Ne face plăcere de a comunica că în ziua de 4 Sept. a. c. Rdsm. Ludovic Vida canonic, asistent ecleslastic ne-a făcut onoarea, de a lua parte la conferința săptămânală a organizației Sighet. Ne-au servit de îmbărbătare cuvintele Reverendisimului roștite cu aceasta ocazie.

Acesta este raportul nostru despre activitatea Agrului în Vicariatul Maramureș. Rugăm să luați la cunoștință.

Sighet la 14 Septembrie 1932.

Dr. FLORENT MIHALYI Pr. TITU BERINDE
președinte p. secretar.

COMITETUL EPARHIAL AL A.G.R.U.-LUI MARAMUREȘ

No. 19—1932.

Convocator

Conform articolului 18 din Statutele Generale ale AGRU-lui, prin prezenta convocăm Congresul eparhial al AGRU-lui de pe teritoriul Eparhiei greco-catolice române a Maramureșului pentru zilele de **24 și 25 Septembrie 1932 în Satu-Mare.**

Ordinea de zi :**Sâmbătă, 24 Septembrie 1932.**

- Orele 16:30 Ședința Comitetului A. G. R. U. (Sala mică a Primăriei).
 „ 19— Primirea Excelenței Sale Dr. Alexandru Rusu, Episcopul Maramureșului.
 „ 22— Serenadă.

Duminică, 25 Septembrie 1932.

- Orele 7 și 8 Liturghie și cuminecare la biserica Calvaria.
 „ 9— Liturghie arhierescă la biserica Calvaria. După terminarea liturghiei procesiune la biserica în construcție unde se va oficia sfințirea pietrii de temeile.
 „ 12:30 Recepții la Primărie. — Ora 13 Masă comună.
 „ 17— Vizitarea parohiei rutene.
 „ 18— Adunarea Congresului diecezan în sala teatrului „Nottara“.

Programul Adunării :

1. Impărate ceresc.
 2. Deschiderea congresului de către dl. președinte eparhial.
 3. Salutul autorităților: Episcopul, prefectii, primarul municipiului, alte autorități și asociații cari vor dori să iee cuvântul.
 4. Raportul secretarului.
 5. Raportul cassierului.
 6. Designarea comisiunilor de verificare.
 7. Conferință.
 8. Raportul comisiunilor de verificare.
 9. Inscierea membrilor noi.
 10. Designarea delegaților pentru congresul general al AGRU-lui.
 11. Eventuale propuneri.
 12. Imnul Regal cântat de corul Vasile Lucaciu.
- Orele 21:30 Concert în sala teatrului „Nottara“ și bal la hotelul „Dacia“, organizat de Societatea corală Vasile Lucaciu.

Baia-Mare, la 15 August 1932.

Dr. Ionel Pop
 Secretar general.

Dr. Florent Mihalyi
 Președinte eparhial.